

Handläggare
Ewa Fransén
Telefon: 08-50814019**Till**
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsnämnd
2025-06-12

Skrivelse gällande eftervård med hög tillgänglighet

Svar på skrivelse från (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen har svarat på en skrivelse om stadsdelsförvaltningens projekt Eftervård med hög tillgänglighet. Skrivelsen till förvaltningen kom från Emelie Wasserman och Simon Wiklund, båda (SD).

Stadsdelsförvaltningen har redovisat svar på de frågor som inkommit till stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Bakgrund

En skrivelse inkom till stadsdelsförvaltningen den 20 mars 2025. Skrivelsen är från Emelie Wassermann och Simon Wiklund Lyons, båda (SD). Utifrån att stadsdelsförvaltningen startat ett projekt för unga i riskzon för kriminalitet vill skribenterna ha svar på ett antal frågor och de hänvisar till forskning kring samhällsvård.

Ärendet

I skrivelsen framhålls vikten av att ta stöd från statistik och forskningen om samhällsvård för barn och unga. Skribenterna ställer nio frågor till stadsdelsförvaltningen. Frågorna är:

1. Förvaltningen har refererat till en forskningsrapport om samhällsvård, men själva begreppet eftervård behandlas inte i rapporten. Kan förvaltningen klargöra eller peka ut (sida och stycke) var eftervård eventuellt tas upp?

2. Med vilket externt företag samarbetar förvaltningen för utvärdering av projektet?

3. Har bidrag för hela kostnaden för projektet beviljats? Om inte, hur stort är det återstående beloppet?
4. Om inget ytterligare stöd beviljas, kommer verksamheten då att avslutas efter 2027? Om inte, hur planerar stadsdelen att finansiera den fortsatta verksamheten?
5. Är 36 000 kr/år en vanlig kostnad för it/telefoni per person och år i stadsdelen? Hur har i så fall den summan beräknats?
6. Har personal anställts med kontrakt som löper till 2027, eller vilka anställningsvillkor gäller för de tre aktuella tjänsterna
7. Vad ingår i posten ”handledning/friskvård”?
8. Avser förvaltningen, med tanke på kostnaderna, att höja ”kraven” för att beviljas den dyrare samhällsvården och i stället satsa på andra insatser?
9. Hur ämnar förvaltningen följa upp och mäta projektet för att säkerställa att eftervården inte blir kontraproduktiv? Vilka nyckelparametrar ska mätas, vad vill man uppnå konkret och mätbart, och under vilken tidsram?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan svarar stadsdelsförvaltningen på skribenternas frågor:

- 1. *Förvaltningen har refererat till en forskningsrapport om samhällsvård, men själva begreppet eftervård behandlas inte i rapporten. Kan förvaltningen klargöra eller peka ut (sida och stycke) var eftervård eventuellt tas upp?***

Matthew J Lindqvists forskningsrapport *Påverkar samhällsvård barns framtida kriminalitet* (som det refereras till i skrivelsen) beskriver inte specifikt begreppet eftervård, men eftervård eller utslussning från en placering ses som en del av samhällsvården. Det finns främst tre kategorier av placering i samhällsvård:

- 1) familjehem
- 2) institutionsvård på HVB-hem (hem för vård eller boende), vilket även inkluderar särskilda ungdomshem som drivs av Statens institutionsstyrelse, SiS
- 3) stödboende

Dessa placeringsformer är kopplade till en strukturerad eftervård för att ta tillvara de färdigheter barnet har erhållit under placeringen och därmed skapa bättre förutsättningar till ett socialt fungerande liv.

Enligt rapporten tyder forskningen på att högre kvalitet på samhällsvården sänker brottsligheten. Socialtjänsten behöver utifrån detta vara särskilt noga i val av placeringsform och ställe när barn och unga behöver samhällsvård, detsamma gäller för utformningen av eftervården.

2. *Med vilket externt företag samarbetar förvaltningen för utvärdering av projektet?*

Företaget heter Ramboll. Det är staden centralt genom stadsledningskontoret som har upphandlat och ansvarar för avtalet.

3. *Har bidrag för hela kostnaden för projektet beviljats? Om inte, hur stort är det återstående beloppet?*

Projektet har beviljats alla medel för hela projektperioden 2024 – 2027.

4. *Om inget ytterligare stöd beviljas, kommer verksamheten då att avslutas efter 2027? Om inte, hur planerar stadsdelen att finansiera den fortsatta verksamheten?*

Projektet avslutas 2027. Alla anställda familjebehandlare har tjänster tills vidare. Hur arbetssätt efter projektet kommer fortsätta beslutas om senare. Finansiering kan därmed fortsätta inom befintlig öppenvårdsverksamhet.

5. *Är 36 000 kr/år en vanlig kostnad för it/telefoni per person och år i stadsdelen? Hur har i så fall den summan beräknats?*

Enligt den så kallade it-prislistan avser 16 875 kr, dator 5 000 kr och telefon 14 000 kr. IT-prislistan är alla kostnader för olika it-system samt Individ och familjeomsorg barn och ungas andel av total kostnad fördelat på antal personer inom Avdelning individ och familj.

6. *Har personal anställt med kontrakt som löper till 2027, eller vilka anställningsvillkor gäller för de tre aktuella tjänsterna?*

Alla tre familjebehandlare har tillsvidareanställning.

7. *Vad ingår i posten "handledning/friskvård"?*

I posten handledning ingår gemensam handledning med Skärholmens stadsdelsförvaltning, beräknad uppstart hösten 2025. Omfattning av handledningen är 1 gång i månaden, 2-3 timmar per

tillfälle. Friskvård är samma som för alla medarbetare, det vill säga det så kallade friskvårdsbidraget.

8. *Avser förvaltningen, med tanke på kostnaderna, att höja "kraven" för att beviljas den dyrare samhällsvården och i stället satsa på andra insatser?*

Samtliga öppenvårdsinsatser som kan matcha behoven hos den enskilde ska prövas innan placering verkställs utanför hemmet.

9. *Hur ämnar förvaltningen följa upp och mäta projektet för att säkerställa att eftervården inte blir kontraproduktiv? Vilka nyckelparametrar ska mätas, vad vill man uppnå konkret och mätbart, och under vilken tidsram?*

De långsiktiga effektmålen med insatsen är att ungdomar ska ha:

- En välfungerande social tillvaro
- Trygga föräldrelationer
- Samordnat stöd som motsvarar behoven

Följande utfall mäts:

- Ungdom och vårdnadshavare har överenskommelser och beslut som är förankrade
- Ungdomen upplever stöd från sina vårdnadshavare
- Ungdomen har strukturerad daglig sysselsättning
- Ungdomen har meningsfull fritid med prosocialt nätverk
- Det finns inga misstankar om kriminalitet eller missbruk hos ungdomen
- Ungdomen har fungerande kontakter med berörda aktörer
- Stödet från professionella är samordnat. Aktiviteter följs upp i Excel per individ.

Målen följs även upp genom självskattning av ungdom, vårdnadshavare och profession.

Projektet utvärderas av Ramboll enligt en Effekt- och kostnadsanalys (artificiell kontrollgrupp). Effekten av insatsen utvärderas jämfört med ett jämförelsesscenario genom registerdata.

Även Stockholms universitet kommer följa projektet inom ramen för forskningsprogrammet *Socialtjänstens arbete med brottsprevention* genom intervjuer och deltagande i arbetet samt genom registerstudier.

Jämställdhetsanalys

Insatser bör granskas utifrån fördelning av resurser och utfall för kvinnor och män, flickor och pojkar. Eftervården ska analyseras

med fokus på om flickor och pojkar tar del av eftervårdprojektet på likartat sätt eller om det finns skillnader utifrån kön samt om det finns könsspecifika utmaningar, till exempel utifrån risker för våld, exploatering eller psykisk ohälsa.

Barnrättsperspektiv

Barnkonventionen, som är lag i Sverige, fastslår att alla barn har rätt till skydd, omsorg och stöd för att utvecklas under trygga förhållanden. Projektet Eftervård med hög tillgänglighet berör barn och unga som har varit placerade i samhällsvård, vilket innebär att deras rättigheter måste säkerställas i enlighet med konventionens artiklar. Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska barnets bästa alltid vara en primär hänsyn i alla beslut. Eftervården anpassas individuellt så att varje barns behov tillgodoses.

Projektet Eftervård med hög tillgänglighet kommer systematiskt följa upp hur barnens delaktighet och trygghet säkerställs i insatsen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse gällande eftervård med hög tillgänglighet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-05-27
Veronica Starck, Avdelningschef	2025-05-27